

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **J. R.**, narozen X
bytem X
zastoupen zákonnou zástupkyní Barborou Roušarovou, narozenou
18. 8. 1982
bytem tamtéž

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2021, č. j. MPSV-2021/160823-918,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2021, č. j. MPSV-2021/160823-918, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný správní orgán vydal dne 6. 10. 2021 rozhodnutí, kterým zamítl odvolání žalobce a potvrdil správnost rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 6. 5. 2020.

2. Rozhodnutím orgánu I. stupně byl zamítnut návrh žalobce na změnu výše přiznaného příspěvku na péči od ledna 2020 ve výši 3 300 Kč měsíčně, s tím, že žalobce vzhledem k zdravotnímu stavu potřeboval mimořádnou péči jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti I. – lehká závislost, a to dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2008 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon č. 108/2008 Sb.“).
3. Žalovaný v odvolacím řízení požádal o posouzení zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisi Ministerstva práce a soc. věcí v Hradci Králové a na základě jejího posouzení ze dne 14. 9. 2021 pak vydal žalobou napadené rozhodnutí. V uvedeném posudku se uvádí, že žalobce je osobou do 18 let věku, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat samostatně 3 základní životní potřeby, a to výkon fyziologické potřeby, péči o zdraví a osobní aktivity.

II. Žalobní argumentace

4. Matka žalobce v žalobě poukázala na to, že posudkové orgány nevzaly dostatečně v úvahu nové lékařské zprávy o zdravotním stavu syna, nebyly tak dostatečně zohledněny reálné skutečnosti možností žalobce zvládat životní potřeby i s ohledem na jeho věk. Rozhodnutí tak bylo vydáno bez spolehlivě zjištěného zdravotního stavu žalobce. Dle obvodní lékařky je stav zlepšen a upraven, ovšem zpráva NAUTIS popisuje žalobcovy časté výkyvy nálad, tendence vyhybat se činností, které by dokázal vykonat sám. Velkou potřebu vykonává pouze za přítomnosti matky, očistu sám neudělá. Komise vyšla z žalobcova chování při vyšetření, kdy navázal oční kontakt a v zásadě spolupracoval.
5. Komise však vycházela ze zásadních nepřesností, když Národní ústav pro autismus, z. ú. vyhodnotila jako nezdravotnické zařízení, což není pravdou. Takový závěr převzala i Psychiatrická nemocnice v Havlíčkově Brodě, která doporučila hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení, tím je FN Motol, v tomto zařízení však pracuje žalobcova ošetřující lékařka MUDr. G. K. V., která současně pracuje v zařízení Institut neuropsychiatrické péče, kam žalobce několik let dochází. Jednalo by se tak o duplicitní šetření zdravotního stavu žalobce. Uvedená ošetřující lékařka uvádí, že žalobce je osobností s dominující autistickou symptomatikou, nesamostatný, závislý na péči jiné osoby.
6. K vyjádření komise o tom, že při jednání u komise se autistické rysy u žalobce neprojevily, žaloba poukazuje na to, že posouzení trvalo velmi krátkou dobu, proto chování u jednání nemůže být bráno jako chování typické. Z posudku přitom neplyne, co PK za autistické rysy považuje a zda byl členem komise odborník, který je na diagnostiku uvedeného typu diagnóz (PAS) zaměřen. Co do pochybností PK o tom, zda u žalobce diagnóza PAS existuje, žalobce poukazuje na to, že v tomto směru vůbec nebylo přihlédnuto k vyšetření ze dne 21. 3. 2021 v zařízení NAUTIS klinickou psycholožkou PhDr. K. T. a PhDr. J. P. Diagnóza PAS byla konstatována jednoznačně a matka žalobce nebyla vyslechnuta k zvládání jednotlivých úkonů syna. Matka o syna pečuje od narození, doprovází ho a ví nejlépe, co je a co není schopen zvládat. Jeho postižení vyžaduje celodenní péči a pomoc jiné osoby.
7. Žalobce je osobou s lehkým mentálním postižením, ve třídě je sedm žáků a žalobce potřebuje sám jednu asistentku, té ho matka ráno předává a od ní ho po skončení školy

přebírá. Nemůže zůstat o samotě, v případě záchvatu je nebezpečný sobě i okolí, dvakrát až třikrát týdně musí zasahovat učitel i asistentky. Uznáný stupeň nesoběstačnosti žalobce neodpovídá objektivnímu zdravotnímu stavu, ani lékařským nálezům. Žalobce není schopen racionálního jednání, pokud by se měl pohybovat na komunikaci sám, není schopen cestovat sám dopravními prostředky, obtížněji chápe obsah mluveného slova, potravu je schopen konzumovat v případě, že mu je jídlo naporcováno a předloženo. Nedokáže se sám obléct adekvátně počasí, nezaváže tkaničky, nezapne se, neumí se učesat, vyčistit si zuby, naředit teplotu vody ve sprše i z kohoutku, neumí se kvalitně umýt. Fyziologické potřeby sám nezvládá, na WC nedojde včas, po vykonání velké potřeby se neočistí, fekálie matlá kolem sebe. Nedokáže si podat léky, kontakt s jinými osobami navazuje obtížně a jedná spontánně, neadekvátně situaci. Rychle mění nálady, je agresivní, nedokáže dodržet denní program a obstarat si záležitosti. Z uvedených důvodů žaloba navrhl zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného.

8. K žalobě byly přiloženy následující lékařské zprávy:

- Vyjádření MUDr. K. V. ze dne 5. 11. 2021,
- Propouštěcí zpráva Psychiatrické nemocnice Havlíčkův Brod ze dne 9. 7. 2021,
- Institutu neuropsychické péče ze dne 29. 11. 2021,
- Doporučení k revizi stupně závislosti v rámci příspěvku na péči o dítě MUDr. K. V. ze dne 8. 7. 2021

III. Vyjádření žalovaného

9. Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 28. 1. 2022 plyne, že posudková komise dle žalovaného hodnotila zdravotní stav žalobce jako dlouhodobě nepříznivý s dominujícími poruchami chování, sníženým intelektem a v důsledku toho se selháváním v sociálních situacích, a neorganickou enkoprézou. Diagnóza atypického autismu je v podkladové dokumentaci nazírána nejednotně, kdy podklady národního ústavu pro autismus NAUTIS z prosince 2019 dle závěru psychologické a speciálně pedagogické části shledaly dětský autismus se středně těžkou symptomatikou, propouštěcí zprávy psychiatrické nemocnice Havlíčkův Brod z hospitalizace v r. 2020 dle psychologického vyšetření u žalobce kritéria pro diagnózu autismu neshledaly. Tato diagnóza je v r. 2021 zmiňována ve zprávách ošetřujícího psychiatra, ovšem bez dalšího objektivního vyšetření. Při vyšetření odborným členem komise se u žalobce autistické rysy neprojevovaly, komise tak diagnózu autismu nevyklučuje, nicméně středně těžkou symptomatiku nepovažuje za prokázanou, neboť se objevuje pouze ve zprávě nezdravotnického zařízení a naopak psychiatrickým nálezem je vyloučena. Komise měla za to, že by v uvedeném směru měla být zvážena hospitalizace ve zdravotnickém zařízení, zaměřeném na diagnostiku autismu.

10. Nicméně komise na podkladě zpráv z hospitalizace usuzuje, že při nastavení pravidel, v klidném prostředí a pod terapeutickou psychiatrickou clonou je žalobce schopen přiměřené spolupráce, v rozsahu daném posudkovými kritérii je schopen adekvátní komunikace a orientace. Komise zohledňuje poruchy chování uznáním dopomoci a podpory při zvládání základní potřeby osobní aktivity, za mimořádnou péči považuje i oblast péče o zdraví. Neshledává však funkčně závažné postižení rozumových schopností, ani funkčně významné somatické postižení, které by znemožňovalo zvládat každodenně se opakující sebeobslužné úkony přiměřené věku, s výjimkou obtíží při

výkonu fyziologické potřeby. Pomoc se zvládáním ostatních základních životních potřeb PK nehodnotí jako péči mimořádnou, pokud se jedná o tělesnou hygienu, která byla jedním z posudků orgánu I. stupně uznána jako nezvládaná, tuto pomoc PK ve srovnání s ostatními vrstevníky za mimořádnou nepovažuje.

11. Žalovaný uvedl, že o ucelenosti a logice posudku PK nemá pochyb a navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Jednání krajského soudu

12. Při jednání soudu dne 1. 8. 2022 byl konstatován k důkazu svazek listin, předložených soudu žalobkyní, a to:

- Zpráva školského poradenského zařízení NAUTIS ze dne 3. 11. 2021,
- Doporučení školského poradenského zařízení NAUTIS ze dne 3. 11. 2021,
- Zpráva Základní školy, Městec Králové, ze dne 27. 7. 2022,
- Potvrzení NAUTIS ze dne 27. 7. 2021,
- Rozhodnutí Hl. města Prahy, Magistrát hl. města Prahy ze dne 2. 10. 2019, o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb Národnímu ústavu pro autismus, z. ú., a jeho změna ze dne 22. 1. 2021,
- Zpráva z ambulantní psychiatrické péče MUDr. G. K. V. ze dne 22. 7. 2022,
- Lékařská zpráva Institutu neuropsychiatrické péče ze dne 1. 6. 2022,
- Zpráva z osobní asistence NAUTIS ze dne 28. 7. 2022.

13. Matka žalobce v průběhu jednání odkázala na jednotlivé lékařské zprávy, které jsou obsahem správního spisu a další, které, jak výše uvedeno, zaslala soudu. Z nich dle jejího přesvědčení vyplývají nedostatky schopností syna. U dalších základních životních potřeb, u nichž nebyla uznána nutná pomoc druhé osoby, se jedná o následující problematiku:

- u mobility se jedná o to, že syn není schopen cestovat samostatně dopravními prostředky, ale nemůže ani vyjít sám na ulici, bylo by to naprosto nebezpečné, je v určitých reakcích nepředvídatelný, rozběhl by se za štěkajícím psem či podobně, bez jakéhokoliv uvědomění si nebezpečí,
- u potřeby orientace nemá přiměřené duševní kompetence odpovídající věku, co se např. týká času, tak samozřejmě pozná, kolik je hodin, ale není si v této souvislosti schopen uvědomit jakékoliv povinnosti, či úkony, které se k času váží, Není schopen přiměřeně reagovat a rozhodí ho i maličkosti,
- u potřeby komunikace – ani zde nejsou jeho reakce adekvátní věku 12 let, vše se mu musí vysvětlovat,
- u potřeby stravování není schopen nakrájet tužší věci, kdyby se mu předložil jogurt a müsli, toto si nesmíchá, vše se mu musí vysvětlit, co má udělat apod. Nebyl by si schopen ohřát pokrm,
- u potřeby oblékání a obouvání si není schopen vybrat adekvátní oblečení počasí či příležitosti, má problémy se zapnutím knoflíků, zipů apod.,

- potřeba tělesné hygieny – zde se neočistí po velké potřebě, neumyje si vlasy, řádně se neumyje.

14. Z uvedených důvodů pak matka žalobce pokládá zhodnocení potřebné pomoci synovi při jednotlivých úkonech základních životních potřeb za nedostatečné, opakovaně se rodina snaží o dopomoc např. při pobytové službě, ta však není volná a příspěvek je v tomto směru zcela nedostatečný, nepokryje ani úplatu asistenční služby. Je proto navrhováno zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel z popsání skutkového a právního stavu (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

a) Ze správního spisu plyne, že po ohlášení změny trvalého pobytu žalobce od 15. 8. 2019 proběhlo nové řízení ve věci, byl podán návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a orgán I. stupně provedl sociální šetření 2. 3. 2020. Zde je uveden závěr, že chlapec potřebuje stálý dohled, mobilně omezen není, má poruchy chování s diagnostikovaným Aspergerovým syndromem, schopnost komunikace s okolím je omezena, špatně snáší změny, omezena časová orientace, nevyzná se v hodinách. Komunikuje hlavně o svých oblíbených tématech, mobil nemá, neumí ho ovládat. Píše s potížemi, oblékne se do připraveného oblečení, neřeší, zda to odpovídá klimatickým podmínkám. Nají se připraveného jídla, musí se dohlížet na pitný a stravovací režim. Hygienu zvládá částečně, musí se mu pomáhat, nezvládá řádně stolič, neřekne si včas. Léky mu připravují a podávají, osobní aktivity omezené. Z posudku OSSZ v Hradci Králové ze dne 16. 4. 2020 plyne, že u žalobce byly posouzeny jako nezvládané 3 základní životní potřeby, a to výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity, a bylo uzavřeno, že se jedná o osobu do 18 let věku, která je dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost). Na základě těchto důkazů bylo vydáno rozhodnutí orgánu I. stupně dne 21. 5. 2020.

16. Odvolací orgán – žalovaný – svým rozhodnutím ze dne 15. 6. 2020 zrušil cit. rozhodnutí orgánu I. stupně a uložil mu, aby zhodnotil i všechny důkazy, předložené v odvolacím řízení a které nemohly být doloženy dříve, tedy další odborná vyšetření zdravotního stavu žalobce, a poté aby bylo znovu ve věci rozhodnuto. Z nového posudku OSSZ v Hradci Králové ze dne 9. 9. 2020 pak ovšem vyplynulo shodné posouzení jako dříve (viz bod 16). Po předložení dalších důkazů pak OSSZ znovu posoudila zdravotní stav žalobce dne 16. 3. 2021 a opět považovala za nezvládané tři základní životní potřeby, nyní však tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby a osobní aktivity, stejně zní i posouzení s datem 26. 3. 2021. Rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 6. 5. 2021 zamítlo návrh na změnu výše příspěvku na péči od ledna 2020 a nadále je poskytován ve výši 3.300,- Kč měsíčně.

17. V odvolacím řízení pak vypracovala posudek Posudková komise MPSV ČR v Hradci Králové, a to dne 14. 9. 2021. PK konstatovala, že se u posuzovaného jedná o poruchu aktivity a pozornosti s dominujícími poruchami chování, dysharmonický vývoj osobnosti, rozumové schopnosti v podprůměru, funkčně při komorbiditách až v pásmu lehké mentální retardace. Dále jde o atypický autismus v.s., rozdílné závěry z vyšetření; neorganickou enkoprézu, tenzní bolesti hlavy, bronchiální astma a stav po

neuroborelióze v 8/2018 – dle neurologických kontrol normální nález. Bylo popsáno sociální šetření z března 2020, které konstatovalo nesamostatnost, hyperaktivitu, negativní reakce na nečekané změny, potřebuje mít svůj režim, doma nechce zůstat sám. Převážně je doma, staví si z lega, neorientuje se časem, neumí ovládat telefon, ve škole má svoji asistentku, neříká si na stoličce, mluví jednoduchými větami a pomaleji. Ve škole má individuální plán, nedokáže se soustředit déle na jednu věc. Oblékne se do připraveného oblečení, nají se připraveného jídla, na oběd chodí s asistentkou, někdy mu přinese jídlo do třídy. Sám si neudělá nápoj, nenamaže si chleba, odmítá si čistit zuby. U močení je roztržitý, pomocí okolí záchodu, na stoličce si sám nedojde, stoličce neudrží, nedokáže se očistit, pomoci si nechá jen od matky nebo babičky. Matka ho vozí do školy, doprovází až ke dveřím, kde ho předává asistentce. Ze zprávy NAUTIS z prosince 2019 je po psychologickém vyšetření a speciálně-pedagogické části uvedeno, že se u žalobce jedná o dětský autismus se středně těžkou symptomatikou, zřejmě jsou poruchy aktivity a pozornosti. Dle psychologického vyšetření se jedná o diagnózu autistického spektra, ADHD, emoční labilitu, profilující potíže v oblastech sociální interakce, komunikace, porozumění, sebeobsluhy, adaptability, aktivity a především emocionality. Výsledky kognitivních schopností jsou na spodní části podprůměru. Na doporučení psychiatricky proběhla psychiatrická hospitalizace pro přetrvávající výraznou heteroagresivitu k objektům i subjektům. PK hodnotila veškeré další podklady, zejména psychiatrické nálezy z průběhu r. 2020 a 2021. Dospěla k závěru, že zařízení NAUTIS diagnostikovalo autismus, a diagnóza přejímána i ošetřujícím psychiatrem, i při poslední psychiatrické hospitalizaci, kde však objektivní vyšetření v tomto smyslu není doloženo. PK tak považuje diagnózu za jednoznačně nedoloženou, při hospitalizaci v r. 2020 autistické rysy nebyly shledány. Dále popsána žalobcova agresivita a PK uzavřela, že považuje za nutné zvážit hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení, které je zaměřeno na diagnostiku autismu. Komise uzavřela, že žalobce je klinicky s dominujícími poruchami chování, se sníženým intelektem a v důsledku toho i se selháváním v sociálních kontaktech, uváděna je nízká frustrační tolerance, je patrná zvýšená instabilita. Dlouhodobě má potíže se zvládnutím výkonu fyziologické potřeby, každodenní znečištění spodního prádla. Z podkladů plyne, že při dlouhodobější hospitalizaci se při nastavení pravidel stav v tomto směru zlepšil, nicméně obtíže nadále přetrvávaly, je indikováno dovyšetření s ohledem na možnou organickou příčinu.

18. Posudková komise dále uvedla, že z podkladů lze dovozovat, že při nastavení pravidel, v klidném prostředí a pod terapeutickou psychiatrickou clonou je žalobce schopen přiměřené spolupráce, v rozsahu daném posudkovými kritérii adekvátní komunikace a orientace a PK tak poruchy chování a dalších psychiatrických komorbidit zohledňuje uznáním nutné dopomoci a podpory při osobních aktivitách, neboť z podkladové dokumentace nelze hodnotit, že by se u posuzovaného jednalo o funkčně závažné postižení rozumových schopností, které by mu znemožňovaly zvládat každodenně se opakující sebeobslužné úkony uvedené v základních životních potřebách přiměřeně věku, resp. s nutností péče mimořádné s výjimkou pro dosud ne zcela jednoznačně dovyšetřené obtíže při výkonu fyziologické potřeby, mimořádnou péči potřebuje i při péči o zdraví. K dalším životním potřebám pak PK pouze konstatovala, že s ohledem na zdravotní potíže není u nich shledána potřebná pomoc jako mimořádná péče.
19. Krajský soud po projednání věci konstatoval, že dokumenty, citované v bodě 12, jsou sice z dat, která následují po datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí, nicméně krajský soud hodnotil jejich znění v tom směru, že pouze dokreslují již dříve zjištěná fakta o

aktuálnější stav co do zdravotních obtíží žalobce. Popisují vesměs závažné výkyvy v chování nezletilého žalobce, má sice dny, kdy funguje vcelku dobře, jindy se však u něho projevuje závažné nepřiměřené chování s projevy brachiální a verbální agresivity. Spouštěčem jsou nepředvídatelné situace, změny, hlučné prostředí, různé zvuky, požadavky kladené v situacích, kdy si není jistý, že toto zvládne, ale i únava, která se u něho projevuje i po malé zátěži. Zejména zpráva ze dne 3. 11. 2021 pak uvádí, že v listopadu 2019 bylo provedeno psychiatrické vyšetření, při němž byl diagnostikován dětský autismus s hyperkinetickým syndromem a neorganická enkopréza. V uplynulých dvou letech pobýval dvakrát v psychiatrické nemocnici, při prvním pobytu mu byla odebrána autistická diagnóza, následně došlo k přešetření v Diagnostickém středisku NAUTIS, po konzultaci s lékaři v nemocnici mu byla při následném pobytu diagnóza vrácena. Z vyjádření ZŠ ze dne 27. 7. 2022 pak plyne, že žalobce má individuální vzdělávací plán, je nutná neustálá přítomnost asistentky, obědy jsou mu donášeny, při agresivních záchvatech je neovladatelný, často jej musí držet několik dospělých, aby neskočil pod auto, nebo neublížil někomu jinému, při agresivním výbuchu bije dospělé, tříská dveřmi, útočí na ostatní děti, ohrožuje sebe i své okolí.

20. **Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách**, upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci. Podmínky nároku na příspěvek na péči vycházejí z ust. § 7, kde je uvedeno, že příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby a nárok na něj mají osoby, uvedené v § 4 odst. 1, které z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebují pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jim tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83, nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb...

Dle § 8 odst. 1 cit. zákona se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- b) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,
- c) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,
- d) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
- e) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.

Z ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, pak plyne, že při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat vyjmenované základní životní potřeby, z odst. 3 vyplývá, že schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odst. 1 písm. j) – péče o domácnost – se nehodnotí u osob do 18 let věku. Z odst. 4 plyne, že při hodnocení schopností zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Odst. 5

tohoto předpisu upravuje uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě tak, že musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

21. **Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení pak stanoví vyhláška č. 505/2006 Sb. v platném znění.** Schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce. V § 1 je dále uvedeno, že schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby, při hodnocení zvládat základní životní potřeby se hodnotí tělesné struktury, tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Ustanovení § 2a cit. vyhlášky pak upravuje řečené v tom smyslu, že **pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.** Příloha č. 1 předpisu upravuje vymezení schopností zvládat základní životní potřeby, vyjmenovaných v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách.
22. Po celkovém zhodnocení všech skutečností, výše uvedených, kdy soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, a to pro nedostatek důvodů. Za vadu řízení soud považuje stav, kdy podkladové vyjádření a zhodnocení věci posudkovým orgánem je nedostatečné a s ohledem na právní úpravu posuzování nároku na příspěvek na péči neúplné. Krajský soud důrazně připomíná, že u posuzovaného nezletilého má po provedeném řízení a výpovědi matky, kdy uvedené skutečnosti jsou podpořeny odbornými závěry zdravotního ústavu NAUTIS a psychiatrickými nálezy, ale i vyjádřením školy, vážné pochybnosti o zvládání dalších základních životních potřeb. U základní životní potřeby mobility je to např. samostatné používání dopravních prostředků, u potřeby orientace pak přiměřené duševní kompetence a orientace minimálně v situacích a přiměřená reakce. U potřeby komunikace pak krajský soud má za zcela dostatečně nezdůvodněnou schopnost žalobce dorozumět se a porozumět i další v právní úpravě popsané aktivity, u potřeby stravování schopnost vybrat si nápoj a potraviny ke konzumaci, naporcovat stravu. U schopnosti oblékání a obouvání je zpochybněna schopnost vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem či manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem. U schopnosti tělesné hygieny jsou

nevypořádaný aktivitu umytí vlasů, provádění celkové hygieny bez problémů. Na všechny tyto otázky nepřinesl posudek PK žádné konkrétnější uspokojivé odpovědi a odůvodnění, kromě zcela obecného sdělení, že nepovažuje potřebnou pomoc za mimořádnou péči. Takové odůvodnění je však zcela obecné, a nedává žádný prostor ke konkrétnímu stanovisku u jednotlivých výše uvedených aktivit, tak, jak předpokládá platná právní úprava, plynoucí z bodu 21.

23. Po přezkoumání a projednání věci tedy krajský soud dospěl k závěru, že pro popsání vady řízení ruší žalobou napadené rozhodnutí žalovaného (§ 78 odst. 1 s.ř.s.), a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (odst. 4). V něm vezme žalovaný v úvahu skutečnosti, krajským soudem zjištěné a výše popsané.

VI. Náhrada nákladů řízení

24. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází ze znění ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci úspěšná zákonná zástupkyně žalobce náhradu nákladů řízení nevyčíslila a nežádala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 1. srpna 2022

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně